

С. В. Васильєв

**ЦИВІЛЬНЕ
СУДОЧИНСТВО
КРІЗЬ ПРИЗМУ
СУДОВОЇ ПРАКТИКИ**

ІЄ ПРАВОВА
ЄДНІСТЬ
РЕДАКЦІЯ
ЮРИДИЧНИХ
ВИДАНЬ

КИЇВ • АЛЕРТА • 2022

УДК 347.9(477):341.645.5(4)](072)
В19

Рецензенти:

Кройтор В. А. – професор Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор;

Луспенник Д. Д. – суддя Верховного Суду, секретар Пленуму Верховного Суду, кандидат юридичних наук, доцент.

Васильєв С. В.

В19 Цивільне судочинство крізь призму судової практики. Київ : Алерта, 2022. 304 с.

ISBN 978-617-566-712-5

Дається теоретичне обґрунтування існування такого нетипового (нетрадиційного) джерела цивільного процесуального права як судова практика та особливості його правозастосування. В роботі висвітленні найбільш цікаві приклади судової практики у вигляді правових позицій ЄСПЛ, КС та ВС, що структуровані згідно системи ЦПК України.

Вказана робота може бути використана у якості посібника для студентів-юристів, а також як інформаційний ресурс для практикуючих юристів.

УДК 347.9(477):341.645.5(4)](072)

ISBN 978-617-566-712-5

© Васильєв С.В., 2022,

© Видавництво «Алерта», 2022

ЗМІСТ

Список основних скорочень	3
Передмова	4

РОЗДІЛ 1. СУДОВА ПРАКТИКА ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ЦИВІЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА

1. Поняття судової практика та її види	7
2. Практика Європейського суду з прав людини як наднаціональний стандарт судового захисту	31
3. Значення рішень Конституційного Суду України щодо офіційного тлумачення норм цивільного процесуального права	46
4. Практика Верховного Суду у справах цивільної юрисдикції	66

РОЗДІЛ 2. ПОЛОЖЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ В МАТЕРІАЛАХ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ

1. Право на звернення до суду за захистом	83
2. Способи захисту, які застосовуються судом	85
3. Принципи цивільного процесуального права	92
4. Учасники цивільного процесу	101
4.1. Сторони у цивільному процесі	101
4.2. Процесуальна співучасть	105
4.3. Неналежний відповідач	107
4.4. Процесуальне правонаступництво	113
4.5. Треті особи в цивільному процесі	115
4.6. Участь у цивільному процесі, органів та осіб, яким законом надано право захищати права та свободи інших осіб	118
4.7. Судове представництво	121
5. Цивільна юрисдикція	127
6. Підсудність цивільних справ	147
7. Процесуальні строки	152

8. Судові витрати	154
9. Заходи процесуального примусу	160
10. Зловживання процесуальними правами	162
11. Забезпечення позову	164
12. Доказування та докази в цивільному процесі	172
12.1. Доказування в цивільному процесі.....	172
12.2. Належність доказів.....	179
12.3. Допустимість засобів доказування.....	181
12.4. Достовірність доказів.....	187
12.5. Достатність доказів.....	188
12.6. Обов'язок доказування і подання доказів.....	189
12.7. Звільнення від доказування.....	191
12.8. Пояснення сторін, третіх осіб та їх представників.....	194
12.9. Показання свідків. Імунітет свідка.....	195
12.10. Письмові докази.....	197
12.11. Речові докази.....	202
12.12. Електронні докази.....	203
12.13. Висновок експерта.....	208
12.14. Забезпечення доказів.....	212
13. Позовне провадження	214
13.1. Пред'явлення позову.....	214
13.2. Відмова від позову, визнання позову. Мирова угода.....	215
13.3. Підготовче провадження.....	217
13.4. Участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції.....	219
13.5. Зупинення провадження у справі.....	220
13.6. Закриття провадження у справі.....	222
13.7. Залишення заяви без розгляду.....	225
13.8. Судове рішення.....	228
13.9. Розгляд справ у порядку спрощеного провадження.....	228
13.10. Заочний розгляд справи.....	239
14. Наказне провадження	241
15. Окреме провадження	243
15.1. Розгляд судом справ про обмеження цивільної дієздатності, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи.....	243

15.2. Розгляд судом справ про надання неповнолітній особі повної цивільної дієздатності	247
15.3. Розгляд судом справ про визнання фізичної особи безвісно відсутньою або оголошення її померлою	247
15.4. Розгляд судом справ про усиновлення.....	251
15.5. Розгляд судом справ про встановлення фактів, що мають юридичне значення.....	252
15.6. Розгляд судом справ про відновлення прав на втрачені цінні папери на пред'явника та векселі	255
15.7. Розгляд судом справ про передачу безхазяйної нерухомої речі в комунальну власність.....	256
15.8. Розгляд судом справ про визнання спадщини відумерлою ..	258
15.9. Розгляд заяви про надання особі психіатричної допомоги у примусовому порядку	260
15.10. Розгляд судом справ про обов'язкову госпіталізацію до протитуберкульозного закладу	261
15.11. Розгляд судом справ про розкриття банками інформації, яка містить банківську таємницю, щодо юридичних та фізичних осіб	262
15.12. Розгляд судом справ про видачу і продовження обмежувального припису.....	263
16. Апеляційне провадження	268
17. Касаційне провадження.....	279
18. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами	283
19. Виконавче провадження.....	287
20. Міжнародний цивільний процес.....	291
21. Нотаріат і нотаріальний процесу.....	297

Науково-практичне видання

Васильєв Сергій Володимирович

ЦИВІЛЬНЕ СУДОЧИНСТВО КРІЗЬ ПРИЗМУ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ

Відповідальний за випуск
Комп'ютерна верстка
Обкладинка

О. В. Діордійчук
Д. М. Алексєєв
В. С. Жиборовський

Підписано до друку 01.12.2021 р. Формат 60 x 84 ¹/₁₆.
Папір офсетний. Гарнітура «Times New Roman».
Друк офсетний. Умовн.-друк. арк. 17,67.

Видавництво «Алерта»

04210, м. Київ, а/с 112.

Тел.: (044) 223-15-25, 223-15-30; (099) 607-97-62.

E-mail: alerta.pравоваednist@gmail.com, веб-сайт: alerta.kiev.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 788 від 29.01.2002